

ANITA BJØNNUM

DØMMESMOEN 13.9.2019

Feviktun Bo- og omsorgssenter

MUSIKKBASERT MILJØBEHANDLING

- Personsentrert omsorg legger vekt på de grunnleggende behov vi mennesker har for:
 - Trøst
 - identitet
 - Tilknytning
 - Beskjeftigelse
 - Inklusjon

MUSIKKBASERT MILJØBEHANDLING

- I personsentrert omsorg handler det om å se hele personen.
- Miljøbehandling innebærer ulike typer aktiviteter, både i grupper og individuelt.
- Musikkterapi

MUSIKKBASERT MILJØBEHANDLING

- Tillitsskapende tiltak skaper:
 - Trygghet
 - Ro
 - Stemning
 - Felleskap
 - God, omsorgsfull pleie

MUSIKKBASERT MILJØBEHANDLING

- Individuelt tilpasset musikk
- Rett dose til rett tid
- Felles musikkaktiviteter

MUSIKKBASERT MILJØBEHANDLING

- Dans
- Sang
- Trim, fysisk bevegelser
- Puste- og avspenningsøvelser
- Leker m.m.

MUSIKKBASERT MILJØBEHANDLING

- God kommunikasjon: musikken kan erstatte talespråket
- Energikilde og en kilde til glede
- Felleskap og samhold, god stemning, sosiale relasjoner, motvirke ensomhet
- Rett musikk kan gi gode minner, gode opplevelser
- Rette fokuset bort

MUSIKKBASERT MILJØBEHANDLING

- **Ved å bruke sang og musikk i daglige aktiviteter kan det føre til at:**
 - Pasientene blir roligere og mindre utagerende
 - Bruk av psykofarmaka kan reduseres
 - Pårørende blir mer tilfredse
 - Redusert sykefravær
 - I noen tilfeller kan bruke mindre personalressurser i stellesituasjoner

MUSIKKBASERT MILJØBEHANDLING

- Det sentrale med aktiviteter som blir utformet i miljøbehandling etter prinsippene i MMB, er at aktivitetene:
 - Bygger på systematisk kartlegging
 - Er konkrete og tilpasset deltakernes behov
 - Blir fulgt opp, evaluert og justert etter erfaringer over tid

MUSIKKBASERT MILJØBEHANDLING

- Individualisert musikk
- Omsorgssang
- Rytmask trening med metronom
- Terapeutisk lyd miljø

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Aust-Agder

Feviktun Bo- og omsorgssenter

Livsglede
for Eldre

MUSIKKBASERT MILJØBEHANDLING

- Når vi skal finne ut hva personen liker, men ikke kan si det selv, trenger vi et standardisert utvalg å gå ut fra. Derfor er preferanse – cd og spillelister bygd opp med utgangspunkt i musikkjangre, med eksempler. Kan bruke en oversatt versjon av skjemaet AMPA – Assessment of Personal Music Preference.

Vurdering av musikkpreferanser

Dette skjemaet er tenkt brukt som utgangspunkt for en hyggelig, uformell samtale. På forhånd bør du, hvis mulig, ha hatt samtaler med pårørende og/eller pleiere som kjenner personen og spurt hva de vet om denne personens musikksmak og erfaring med sang og musikk (f.eks. om personen har spilt instrument/sunget i kor/spilt i korps eller orkester, likt å høre ønskekonserten, Kontrapunkt eller andre musikkprogram på radio eller fjernsyn, om tradisjon for allsang i familiesammenkomster, sunget voggesanger/barnesanger da barna var små, gått på konserter, sunget i forbindelse med foreningsliv, politisk virksomhet, kirkegang etc.). Bruk gjerne dette skjemaet som hjelpemiddel da også. Her er spørsmålene:

Er du glad i sang og musikk?

*Hvor viktig har sang og musikk vært i livet ditt?
(sett kryss ved ett alternativ)*

- Svært viktig
- Nokså viktig
- Lite viktig
- Ikke viktig

Spiller du et musikkinstrument? Eksempelvis piano – gitar – munnspill – fiolin – trompet?

Har du evt. spilt i korps, spellemannslag, orkester, ensemble eller annet?

Liker du å synge? Har du stått i kor, sunget for barna da de var små, sunget ved familiesammenkomster, i forbindelse med foreningsliv, ved høytider som jul og 17. mai eller i andre sammenhenger?

Liker du å danse? For eksempel gått på danseskole, danset ballett, vært med på leikarring, lørdagsdans på lokalet, låvedans, bryggedans, fridans eller eldredans?

I tekstboksen på side 12 er det satt opp en liste over forskjellige musikksjangere. Markér de sjangerne som blir nevnt, både positivt og negativt, eventuelt rekkefølge, der dette blir angitt. Legg merke til ansiktsuttrykk og engasjement i tillegg til det som sies. Du kan sette på preferanse-cd for å supplere intervjuet.

Kan du komme på en sang eller musikkstykke som du opplever gjør deg godt og som du gjerne velger når du ønsker å lytte til musikk? Gi eksempler på utøver/artist som du setter spesiell pris på. Kan du komme på CD-er eller andre typer innspillinger som du selv eier og som du liker spesielt godt?

REDUSERE BRUK AV TVANG

- En menneskerett å få bestemme over eget liv!
- **Samtykkekompetanse.**
 - Helsehjelp kan i utgangspunktet bare gis med pasientens samtykke.
- **Ikke samtykkekompetent.**
 - Pasienten kan ikke selv vurdere situasjonen og konsekvensene av den.
- **Tvang**
 - Tillitsskapende tiltak må ha vært utprøvd først.
 - Ikke i mål med tillitsskapende tiltak, skal det fattes vedtak om tvang i forhold til pasientrettighetsloven §4A .

REDUSERE BRUK AV TVANG

Pasientrettighetsloven kapittel 4A

Formålet med reglene i pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A er todelt:

- **Sikre nødvendig helsehjelp** til pasienter som mangler samtykkekompetanse og som motsetter seg helsehjelpen.
- **Forebygge og redusere bruken av tvang**. Dette hensynet kommer til uttrykk ved at det i loven oppstilles strenge vilkår for å yte helsehjelp ved bruk av tvang.

MUSIKKBASERT MILJØBEHANDLING

Dagny

90 år

Demens , Diabetes type2

-Bodd på skjermet/lukket enhet i ca. 10 år, isolert pga vanskelig adferd

-kan slå, preget av angst

- tvangsvedtak på stell og prøvetaking

Tiltak:

-Endring av medisiner

-Omsorgssang «kjære gud jeg har det godt»

- Resultat: ikke tvangsvedtak

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Aust-Agder

Feviktun Bo- og omsorgssenter

Livsglede
for Eldre

OPPSUMMERING

- Bevisstgjorte i forhold til bruk av musikk
- Forankret i lederteamet
- Vi har blitt opptatt av lydmiljø
- Vi ønsker å finne gode praktiske løsninger
- Unngår bruk av tvang

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Aust-Agder

Feviktun Bo- og omsorgssenter

